the first half of the 19th century, a fascine knife (Ger. *Faschinenmesser*, Czech *tesák*) (Fig. 10). After restorers cleaned the weapon, a stamped Cyrillic inscription (regiment number, etc. – not all of the characters were legible) and the date *1859* were discovered. This means it was an Imperial Russian Army weapon.

Pavel Vutkin, Neringa Dargytė

Senkapis Vilniuje, Gėlių gatvėje 9A

2016 m. Vilniaus senamiesčio P dalyje – Pylimo, Raugyklos, Šv. Stepono, Kauno, Aguonų, Plačiojoje, Kruopų, Šaltinių, V. Šopeno, Rūdninkų, Gėlių gatvėse – dujotiekio rekonstrukcijos vietose vykdyti detalieji tyrimai. Bendras ištirtas plotas – 1086 m^2.

Tyrimų metu daugiausia iki projektinių 0,55–2,5 m gylių fiksuoti XX a. II pusės permaišyti bei supilti horizontai. Vertingas kultūrinis sluoksnis aptiktas vos keliose vietose. XVII a. tamsiai pilkas sluoksnis tirtas Aguonų g. 18 tarpuvartėje ir kieme 0,5–1,2 m gylyje bei Aguonų g. 24 sklypo važiuojamojoje kelio dalyje 1,2–1,6 m gylyje. Juose rasta šiam laikotarpiui būdingų radinių – amūro, zoomorfiniais, apkaustų ir augaliniais motyvais puoštų koklių fragmentų, buitinės keramikos bei batų pasagėlių. Pylimo g. 41A vidiniame kieme 1,2 m gylyje fiksuoti nesuardyti XVI ir XVII a. horizontai, kurių laikotarpis nustatytas atitinkamai pagal dubeninių ir plokštinio koklio, puošto vaza su gėlėmis, fragmentus. Taip pat šioje vietoje 1,4 m gylyje, manoma, surastos buvusio pastato plytų grindys. Šaltinių g. nesuardytas XVI a. pabaigos – XVII a. pilkos spalvos grunto sluoksnis fiksuotas važiuojamojoje kelio dalyje: į Š nuo sklypo Šaltinių g. 15 1 m gylyje tirtas

1 pav. Gėlių g. surastas XVI a. palaidojimas – kapas 4 iš Š. N. Dargytės nuotr.

Fig. 1. Burial 4, which dates to the 16th century, at Gėlių St. 9A, as seen from the N.

šviesiai pilkos spalvos molingas sluoksnis su XVII a. buitinės keramikos fragmentais, o į Š nuo Šaltinių g. 24 – 70 cm gylyje susiformavęs tamsiai pilkos spalvos XVI a. pabaigos – XVII a. vidurio grunto sluoksnis su treliažu puoštais koklių fragmentais bei buitine keramika.

Šv. Stepono gatvėje XVII a. juodos spalvos sluoksnis 1,2 m gylyje aptiktas 5 m atkarpoje šalia pastarosios ir Pylimo gatvės sankirtos. Jame rastas koklis, puoštas erelio motyvu, puodo ir lėkštės fragmentų. Kadangi sluoksnis aptiktas tranšėjos dugne ir nesuteikė pakankamai informacijos apie kultūrinio sluoksnio storį ir struktūrą, daryti 3 gręžiniai, kurie parodė, kad 2,4–2,65 m gylyje slūgso šlynas. Įžemis nebuvo pasiektas. Šv. Stepono g. 20 tarpuvartėje, apie 5 m atkarpoje 45 cm gylyje slūgsojo XVII a. tamsiai pilkos spalvos sluoksnis su šiam laikotarpiui būdingais lėkštės ir puodo fragmentais.

Nenustatyto laikotarpio (dėl radinių trūkumo) kultūrinis sluoksnis aptiktas Aguonų g. 19, Kauno g. 6, Kruopų g. 1, Pylimo g. 41A, Plačiojoje g. 7 ir Šaltinių g. 13–15 sklypuose. Įžemis (geltonas smėlis) pasiektas tik keliose vietose: Šv. Stepono g. 18 sklype – 40–50 cm gylyje, Šv. Stepono 24B – 2,1 m gylyje ir Šv. Stepono g. 38 – 1,2 m gylyje.

Surasta ir XIX–XX a. klojant inžinerinius tinklus apardytų mūrinių konstrukcijų, išlikusių Šv. Stepono g. 4, 6, 18 ir 34, Kauno g. 4 sklypuose. Akmenų mūro fragmentų, rištų kalkių skiediniu, aptikta Rūdninkų g. 13, Šv. Stepono g. 10 ir 17, tačiau jų datavimas dėl prasto išlikimo nenustatytas.

Patvirtinta iki tol neoficiali informacija, kad šalia Gėlių g. 9A sklypo P ribos, aukštumoje yra XVI a. laikotarpio kapinės. Šioje vietoje 11 m^2 plote surasta ir preparuota 11 griautinių palaidojimų (1 pav.). Iš jų vienas – antrinėje vietoje (kapas 1). Mirusieji surasti negiliai, 20–60 cm gylyje nuo esamo paviršiaus. Greičiausiai nedidelis palaidojimų gylis ir ilgas palaikų dūlėjimo laikotarpis lėmė, kad kaulai labai prastai išlikę. Be to, perkasos plote surinkta daug pavienių žmonių kaulų ir jų fragmentų. Dėl panašios struktūros ir spalvos grunto kapų kontūrai neišryškėjo. Išsiskyrė tik 4 individai, apie kuriuos pastebėti stačiakampiai medienos trūnėsių kontūrai – lentinių karstų liekanos (kapai 3, 8, 9 ir 11). Tik juose ir surasta prie mirusiojo (kapuose 3 ir *8*) buvusių įkapių – rakto galvutė, vinis ir neglazūruotų, daugiausia bangelėmis puoštų puodų fragmentų. Mirusieji laidoti 1–3 lygiais, o galvomis orientuoti įvairiai – į Š, P, V, ŠV. Nors skeletai prastai išlikę, nustatyta, kad kapinėse sulaidoti įvairaus amžiaus individai.

The Old Cemetery at Gėlių St. 9A, Vilnius

In 2016, excavations (a total of 1086 m^2) were conducted at gas main reconstruction sites on Pylimo, Raugyklos, Šv. Stepono, Kauno, Aguonų, Plačiojoje, Kruopų, Šaltinių, V. Šopeno, Rūdninkų, and Gėlių Streets in Vilnius. During the investigation, mostly mixed horizons from the second half of the 20th century existed down to the planned depth of 0.55–2.5 m. A 17th-century layer was discovered only at Aguonų St. 24, Šaltinių St. 15 and 24, and Šv. Stepono St. 20. A 16th-century cemetery was discovered on high ground beside the S boundary of the plot at Gėlių St. 9A. Eleven individuals of various ages were unearthed at a depth of 20–60 cm. They had been interred at 1–3 levels with the heads in various directions: to the N, S, W, and NW (Fig. 1).